

DECIZIE Nr. 321/2021 din 14 ianuarie 2021
pentru aprobarea Codului de conduită etică al personalului din sistemul
administrației penitenciare

EMITENT: MINISTERUL JUSTIȚIEI
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 60 din 20 ianuarie 2021

Având în vedere prevederile Standardului 1 - Etica și integritatea din [anexa](#) la Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice,

văzând prevederile subcapitolului 1.1.1. - Evoluții majore înregistrate în perioada de implementare din [anexa nr. 1](#) la Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 - 2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public,

luând în considerare dispozițiile [art. 451](#) - 457 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul [art. 7](#) alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea [Hotărârii Guvernului nr. 652/2009](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu completările ulterioare,

directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor emite prezenta decizie.

ART. 1

Se aprobă Codul de conduită etică al personalului din sistemul administrației penitenciare, prevăzut în [anexa](#) care face parte integrantă din prezenta decizie.

ART. 2

Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate vor lua măsuri pentru îndeplinirea dispozițiilor prezentei decizii.

ART. 3

Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor,
Tiberiu Firinel Ungureanu

București, 14 ianuarie 2021.

Nr. 321.

ANEXĂ

CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ
al personalului din sistemul administrației penitenciare

CAPITOLUL I

Considerente generale

ART. 1

Rolul și obiectivul Codului de conduită etică al personalului din sistemului administrației penitenciare

(1) Codul de conduită etică, denumit în continuare Codul de etică, stabilește ansamblul normelor de conduită, valorile și principiile morale pe care personalul din sistemul administrației penitenciare are obligația să le respecte în viața socioprofesională pe întreaga durată a activității.

(2) Rolul Codului de etică este să ghideze comportamentul moral și profesional al personalului sistemului administrației penitenciare, atât în timpul activității profesionale, cât și în afara acesteia, în măsura în care comportamentul personalului afectează imaginea instituției.

(3) Obiectivul Codului de etică este să contribuie la crearea unei culturi organizaționale a integrității la nivelul sistemului administrației penitenciare, precum și a unui climat etic care să determine personalul să acționeze cu încredere și profesionalism.

(4) Principiile și valorile detaliate în cadrul prezentului cod formează o orientare morală pentru orice angajat care trebuie să îndeplinească o atribuție de serviciu sau să ia o decizie în beneficiul serviciului public.

(5) Codul de etică pune accent pe formarea și dezvoltarea discernământului moral al personalului, în concordanță cu valorile și principiile organizaționale, și nu pe respectarea mecanică a normelor de conduită conținute de acesta.

(6) Normele de conduită profesională, prevăzute de prezentul cod, sunt obligatorii pentru personalul sistemului administrației penitenciare.

(7) Personalul cu funcții de conducere și coordonare trebuie să reprezinte un reper de conduită pentru subordonați, în plan socioprofesional.

ART. 2

Categoriile de personal cărora le este aplicabil Codul de etică

Codul de etică se aplică tuturor categoriilor de personal care își desfășoară activitatea în sistemul administrației penitenciare, după cum urmează:

- a) polițiști de penitenciare;
- b) personal civil, format din funcționari publici și personal contractual;
- c) personal delegat sau detașat din alte instituții.

ART. 3

Termeni și expresii

În sensul prezentului cod, termenii și expresiile utilizate au următorul înțeles:

1. polițist de penitenciare - funcționar public al cărui statut special este reglementat prin [Legea nr. 145/2019](#) privind statutul polițistului de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare;

2. personal civil - persoana numită într-o funcție în cadrul sistemului administrației penitenciare în condițiile [Legii nr. 53/2003](#) - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în temeiul [Legii nr. 188/1998](#) privind statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori al [Codului administrativ](#), aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare;

3. personal delegat sau detașat - angajat al altei instituții care își desfășoară activitatea în cadrul sistemului administrației penitenciare, în condițiile legii, pentru o perioadă determinată;

4. colaboratori - reprezentanți ai unor instituții publice sau ai unor entități neguvernamentale care desfășoară activități temporare în sistemul administrației penitenciare sau în legătură cu acesta;

5. consilier de etică - angajat desemnat, în mod obligatoriu, de directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor și de directorii unităților subordonate pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită etică din instituție;

6. interes personal - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personal prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;

7. conflict de interese - situația definită ca atare în lege în care persoana ce exercită o funcție publică are un interes de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit actelor normative;

8. incompatibilitate - situația definită ca atare în lege în care se poate afla personalul care exercită mai multe funcții în același timp, deși este interzis potrivit legii;

9. informație de interes public - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitățile unei instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației, exceptând informațiile prevăzute la [art. 12](#) din Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;

10. informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă.

CAPITOLUL II

Principii și valori

ART. 4

Principii și valori

Prezentul cod de etică are drept fundament patru valori esențiale, respectiv: responsabilitate, profesionalism, integritate și transparență și patru principii corespondente, care trebuie să guverneze comportamentul etic și profesional al personalului din cadrul sistemului administrației penitenciare, după cum urmează:

a) **principiul responsabilității** - personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să se asigure că prin modul în care îndeplinește atribuțiile de serviciu sau desfășoară orice altă activitate profesională colaterală respectă interesul public, interesele legitime, drepturile și libertățile fundamentale ale omului și nu afectează demnitatea și integritatea acestora;

b) **principiul profesionalismului** - toate atribuțiile de serviciu care revin personalului sistemului administrației penitenciare trebuie îndeplinite cu maximum de eficiență și eficacitate, conform competențelor deținute și în cunoștință de cauză în ceea ce privește reglementările legale aplicabile;

c) **principiul integrității** - în orice situație, personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să adopte un comportament bazat pe respect, imparțialitate, obiectivitate, onestitate, egalitate de șanse și nediscriminare, deschidere și diligență față de personal, față de persoanele custodiuate și cetățeni, și să se asigure că în timpul exercitării activității nu se află în conflict de interese sau într-o situație de incompatibilitate;

d) **principiul transparenței** - personalul desemnat din sistemul administrației penitenciare trebuie să promoveze guvernarea deschisă către cetățean, să asigure accesul neîngrădit la informațiile de interes public, dar în același timp să protejeze informațiile care nu sunt publice, de care este responsabil ori de care a luat cunoștință.

CAPITOLUL III

Responsabilitatea

ART. 5

Respectul față de interesul public

În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul sistemului administrației penitenciare are responsabilitatea morală fundamentală de a acționa în interes public, respectiv de a lua deciziile și de a întreprinde acele acțiuni care asigură un impact pozitiv asupra societății în ansamblul ei și indivizilor care o compun, în mod particular, sau care fac ca impactul negativ asupra acestora să fie cât mai mic cu putință.

ART. 6

Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate sau a unor măsuri educative privative de libertate

În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul sistemului administrației penitenciare are responsabilitatea morală de a respecta drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate sau a unor măsuri educative privative de libertate, în condițiile prevăzute de lege, în sensul asigurării bazei necesare pentru reinsertia socială după liberare.

ART. 7

Respectul față de instituție

(1) Responsabilitatea personalului sistemului administrației penitenciare este de a contribui la îmbunătățirea permanentă a performanței instituției din care face parte sau cu care colaborează.

(2) Personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să se asigure ca prin acțiunile și opiniile exprimate în spațiul public, inclusiv în mediul virtual, nu aduce atingere prestigiului profesional sau imaginii instituției.

(3) Indiferent de mediul și de forma de comunicare, personalului îi sunt interzise: gesturi de dispreț, de persecuție, expresii jignitoare, răspândirea de zvonuri false cu rea intenție, critici aduse vieții private,

insulte, calomnii, intimidări, amenințări, utilizarea unor cuvinte obscene sau specifice argoului folosit în medii infracționale, ce pot conduce la discreditarea, marginalizarea, umilirea, deteriorarea condițiilor de muncă, a respectului față de sine sau față de viață, la lezarea demnității persoanelor cu care interacționează în timpul exercitării atribuțiilor profesionale.

(4) Personalului din sistemul administrației penitenciare îi sunt interzise comportamente cu conotație sexuală exprimate fizic, verbal sau nonverbal, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității unei persoane și crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor.

(5) Personalul sistemului administrației penitenciare are responsabilitatea promovării valorilor etice incluse în Codul de etică, precum și aceea a promovării și menținerii unei culturi organizaționale bazate pe aceste valori.

(6) Personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să dovedească loialitate față de instituție și valorile promovate de aceasta, să manifeste, din proprie inițiativă, atitudine conștientă față de colegi și de obiectivele instituției.

(7) În relația cu publicul, cu colegii din instituție sau din cadrul altor organizații sau sfere profesionale, personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să adopte o atitudine bazată pe respect - o atitudine imparțială, nediscriminatorie, deschisă și diligentă.

(8) În formarea și dezvoltarea mediului relațional, personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să aibă în vedere respectarea integrității și a valorilor etice esențiale și să se asigure, pe baza datelor pe care le cunoaște, că prin interacțiunea cu persoanele din cercul relațional sau prin imaginile apărute în mediul virtual ori în spațiul public nu aduce atingere imaginii instituției și prestigiului acesteia.

ART. 8

Respectul față de cetățean

Personalul sistemului administrației penitenciare are responsabilitatea de a respecta interesele legitime și drepturile cetățeanului. Această responsabilitate nu se limitează la oferirea unor servicii publice, ci privește și efectele pe care le pot avea aceste servicii asupra cetățeanului.

ART. 9

Respectul față de Constituție și legile statului

Personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să cunoască și să respecte Constituția, legile țării și dispozițiile legale specifice, precum și să își exercite atribuțiile cu maximă responsabilitate având în vedere că, prin natura lor, aceste atribuții trebuie să consolideze ordinea constituțională și autoritatea statului.

CAPITOLUL IV

Profesionalismul

ART. 10

Responsabilitate, legalitate și obiectivitate profesională

(1) Personalul sistemului administrației penitenciare este responsabil și răspunzător, din punct de vedere profesional, pentru modul în care își îndeplinește atribuțiile de serviciu. Personalului îi revine sarcina de a respecta principiile de legalitate, eficiență și eficacitate în îndeplinirea activității și de a își asuma răspunderea pentru faptele și deciziile proprii.

(2) Personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să cunoască legislația specifică domeniului de activitate și are obligația de a acționa cu respectarea prevederilor legale în vigoare și de a se informa cu privire la cele mai bune practici în domeniul în care își exercită atribuțiile.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor profesionale personalul sistemului administrației penitenciare este obligat să aibă o atitudine neutră, să respecte principiul egalității de șanse, indiferent de categoria profesională sau funcția deținută, în raporturile de serviciu angajat–angajat, angajat–persoane custodiate, angajat–colaboratori, angajat–apartinători și indiferent de rasă, etnie, vârstă, sex, dizabilități, religie, cultură.

(4) Atunci când se solicită puncte de vedere sau opinii avizate, personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să formuleze aceste opinii cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile și exclusiv pe baza principiilor profesionale și pe cele ale garantării unui act administrativ obiectiv, fără a fi influențat de convingerile personale.

(5) Personalul cu funcții de conducere sau coordonare din cadrul sistemului administrației penitenciare are obligația de a se asigura că personalul din subordine sau coordonare are competențele, condițiile și resursele necesare unei bune îndepliniri a sarcinilor de serviciu și că respectă prevederile prezentului cod.

ART. 11

Protecția datelor cu caracter personal

Personalul sistemului administrației penitenciare este obligat să asigure confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal, respectiv să utilizeze informațiile, datele, documentele și bazele de date doar în exercitarea autorității conferite de lege și să nu le folosească în scop personal.

ART. 12

Libertatea de exprimare

(1) Personalul sistemului administrației penitenciare are obligația de a se asigura că opiniile proprii exprimate în public nu aduc atingere imaginii sistemului administrației penitenciare, precum și demnității și reputației unei persoane, indiferent de statutul acesteia.

(2) Personalul sistemului administrației penitenciare are garantată libertatea de exprimare și dreptul la opinie în formularea unei poziții profesionale, însă exprimarea unui punct de vedere în numele instituției sau despre activitatea acesteia, în scris sau verbal, trebuie corelată cu poziția instituțională pe acel domeniu. Personalul trebuie să se asigure că, atunci când exprimă un punct de vedere în numele instituției sau când este invitat în calitate de reprezentant al acesteia, prezintă opinia asupra căreia s-a convenit în exercitarea mandatului de reprezentant sau cu privire la care există acordul conducerii instituției.

ART. 13

Respectarea regulilor de protocol

În timpul deplasărilor interne și/sau externe, personalul sistemului administrației penitenciare are obligația de a avea o conduită corespunzătoare regulilor de protocol aplicabile, intrând în responsabilitatea sa cunoașterea și respectarea tradițiilor, obiceiurilor și legilor țării sau comunității gazdă.

ART. 14

Portul uniformei și al ținutei civile

(1) Portul uniformei de către polițiștii de penitenciare se face cu respectarea prevederilor legale referitoare la descrierea, compunerea și modul de purtare a uniformelor în sistemul administrației penitenciare.

(2) Este interzis portul uniformei, inclusiv al însemnelor și accesoriilor specifice, în locuri și în condiții care ar putea afecta prestigiul funcției publice exercitate și imaginea sistemului administrației penitenciare.

(3) Ținuta civilă a personalului din sistemul administrației penitenciare trebuie să fie decentă, îngrijită și curată.

ART. 15

Evaluarea obiectivă a personalului

Personalul cu funcții de conducere sau coordonare trebuie să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a personalului, excluzând orice formă de discriminare și favorizare bazată pe relații de rudenie, afinitate, apartenență sindicală sau orice alte tipuri de relații, în toate situațiile care impun analiza și evaluarea personalului din subordine sau coordonare, precum:

- a) la completarea fișei de evaluare a activității performanțelor profesionale individuale;
- b) la formularea de propuneri sau aprobarea de avansări în grade/funcții/trepte profesionale, împuterniciri, detașări, schimbări din funcție și mutări;
- c) la acordarea de recompense materiale sau morale;
- d) la repartizarea sarcinilor profesionale.

CAPITOLUL V

Integritatea

ART. 16

Conflictul de interese

(1) Personalul sistemului administrației penitenciare are datoria legală, morală și profesională de a se asigura că în timpul exercitării activității nu se află în conflict de interese sau într-o situație de incompatibilitate, așa cum sunt definite acestea în legislația în materie și în spiritul prezentului cod de etică.

(2) Polițiștii de penitenciare se află în conflict de interese în situațiile prevăzute la [art. 121](#) alin. (1) din Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Funcționarii publici din sistemul administrației penitenciare se află în conflict de interese în situațiile prevăzute la [art. 79](#) alin. (1) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

(4) În situația în care există un conflict de interese, polițiștul de penitenciare sau funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(5) Prevederile [Legii nr. 161/2003](#) privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la conflictul de interese se aplică în mod corespunzător.

ART. 17

Incompatibilități

(1) Polițiștii de penitenciare pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice, precum și să desfășoare activități sau să dețină funcții în sectorul privat, cu condiția ca activitatea sau funcția respectivă să nu aibă legătură cu sistemul administrației penitenciare și cu condiția respectării dispozițiilor legale privind conflictul de interese, incompatibilitățile, dar și a legislației aplicabile profesiei sau activității pe care o exercită.

(2) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții publice sau calități decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică.

ART. 18

Cadourile, atențiile și alte avantaje

Personalului sistemului administrației penitenciare îi este interzis să solicite și să primească cadouri, servicii, favoruri sau orice alt avantaj care îi poate influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice deținute, indiferent de natura și contextul acordării lor, exceptând cadourile declarate conform [Legii nr. 251/2004](#) privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.

ART. 19

Avertizarea de integritate

(1) Personalul sistemului administrației penitenciare are obligația legală, morală și profesională de a sesiza orice abatere de la procedurile, normele legale, politicile interne ale instituției, de care ia cunoștință.

(2) În baza [Legii nr. 571/2004](#) privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii și în spiritul prezentului cod de etică se prezumă că avertizarea de integritate se bazează pe buna-credință a avertizorului.

CAPITOLUL VI

Transparența

ART. 20

Accesul liber la informațiile de interes public

(1) În conformitate cu legislația în vigoare, activitatea sistemului administrației penitenciare trebuie să fie transparentă și accesibilă cetățeanului, garantând o bună comunicare cu cetățenii și cu societatea civilă.

(2) Potrivit atribuțiilor ce îi revin și în temeiul legislației privind accesul la informații de interes public, personalul sistemului administrației penitenciare este obligat:

- a) să asigure informarea activă, corectă și la timp asupra chestiunilor de interes public;
- b) să asigure accesul liber la informațiile de interes public în condițiile legii;
- c) să respecte termenele prevăzute de lege privind furnizarea informațiilor.

ART. 21

Protecția și confidențialitatea datelor și a informațiilor

(1) Personalul sistemului administrației penitenciare este obligat să respecte limitările impuse de lege privind accesul la informații, în scopul protejării informațiilor confidențiale, a secretului de stat sau de serviciu, a protejării vieții private a persoanelor și a securității naționale.

(2) Culegerea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal de către personalul sistemului administrației penitenciare se fac în condițiile legii și vor fi limitate strict la ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor legale, legitime și specifice instituției.

(3) Personalul sistemului administrației penitenciare are obligația să păstreze, în condițiile legii, confidențialitatea deplină a datelor și informațiilor pe care le deține sau la care are acces pe durata desfășurării activității și să nu le utilizeze abuziv sau în folos personal ori să le facă cunoscute terților care nu reprezintă un interes legitim, inclusiv după încetarea activității care le conferă acces la aceste informații.

(4) În afara contextului profesional, personalul sistemului administrației penitenciare trebuie să evite implicarea în discuții cu terțe persoane despre activitatea profesională și comportamentul colegilor la locul de muncă, de natură să aducă atingere reputației și demnității acestora sau imaginii instituției.

CAPITOLUL VII

Obligațiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și unităților subordonate cu privire la asigurarea consilierii etice, informării și raportării cu privire la normele de conduită

ART. 22

Desemnarea consilierului de etică

(1) În scopul aplicării eficiente a dispozițiilor prezentului cod, referitoare la conduita personalului în exercitarea funcțiilor deținute, conducătorii instituțiilor vor desemna o persoană, de regulă din cadrul compartimentului de resurse umane, pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită.

(2) În mod excepțional, în funcție de numărul de personal din cadrul instituției, de complexitatea problemelor și de volumul activității specifice, pot fi desemnați doi consilieri de etică.

(3) Desemnarea consilierului de etică și atribuțiile acestuia se stabilesc prin act administrativ al conducătorului instituției; atribuțiile consilierului de etică vor fi consemnate, ulterior, în fișa postului.

(4) Prin instrucțiuni ale directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, denumite în continuare Instrucțiuni, se aprobă modelele de documente specifice asigurării consilierii etice, informării și raportării cu privire la respectarea normelor de conduită.

ART. 23

Confidențialitatea consilierii etice

(1) Consilierea etică are caracter confidențial și se desfășoară în baza unei solicitări formale, conform modelului prevăzut în Instrucțiuni, adresate consilierului de etică sau la inițiativa acestuia atunci când din conduita angajatului rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia.

(2) Consilierul de etică are obligația de a nu comunica altor persoane, în afara directorului unității, informații cu privire la activitatea derulată, cu excepția situației în care aspectele semnalate pot constitui o faptă penală.

(3) Personalul sistemului administrației penitenciare nu poate fi sancționat sau prejudiciat în niciun fel pentru că s-a adresat consilierului de etică cu solicitarea de a primi consiliere cu privire la respectarea principiilor și normelor de conduită.

(4) În aplicarea dispozițiilor prezentului cod, orice activitate care implică prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu respectarea prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

ART. 24

Formarea profesională și perfecționarea consilierilor de etică

Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate au obligația să asigure participarea consilierilor de etică la programele de formare și perfecționare profesională, organizate în condițiile legii.

CAPITOLUL VIII

Rolul și atribuțiile consilierului de etică

ART. 25

Consilierul de etică

(1) În scopul respectării și monitorizării implementării principiilor și normelor de conduită de către personal, consilierul de etică exercită un rol activ în domeniul prevenirii încălcării normelor de conduită prevăzute de prezentul cod.

(2) Dobândirea calității de consilier de etică vizează deținerea unui statut temporar, atribuit unui polițist de penitenciare pentru o perioadă de 3 ani.

(3) În perioada exercitării calității de consilier de etică, polițistul de penitenciare își păstrează și funcția deținută în momentul numirii.

(4) Fișa postului corespunzătoare funcției deținute de consilierul de etică se elaborează de către compartimentul de resurse umane și se aprobă de către conducătorul instituției, prin raportare la atribuțiile stabilite în sarcina acestuia.

(5) Consilierul de etică își desfășoară activitatea pe baza fișei postului întocmite în condițiile prevăzute la alin. (4).

(6) Poate dobândi calitatea de consilier de etică personalul sistemului administrației penitenciare, care îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- a) este polițist de penitenciare definitiv;
- b) are, de regulă, studii superioare în domeniul științelor sociale, astfel cum este reglementat acest domeniu de studii în legislația specifică;
- c) prezintă deschidere și disponibilitate pentru îndeplinirea atribuțiilor care îi revin consilierului de etică în conformitate cu prevederile prezentului cod;
- d) are o probitate morală recunoscută;
- e) nu se află sub efectul unei sancțiuni disciplinare;
- f) nu este în curs de cercetare disciplinară;
- g) nu se află în curs de urmărire penală sau de judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni;
- h) nu se află în niciuna dintre situațiile de incompatibilitate cu calitatea de consilier de etică prevăzute la [art. 27](#).

ART. 26

Declarația de integritate

Dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la [art. 25](#) alin. (6) lit. e) - h) se face prin completarea unei declarații de integritate, dată pe propria răspundere a polițistului de penitenciare, conform modelului prevăzut în Instrucțiuni.

ART. 27

Incompatibilități cu calitatea de consilier de etică

(1) Nu poate fi numit consilier de etică polițistul de penitenciare care se află în următoarele situații de incompatibilitate:

- a) este soț, rudă sau afîn până la gradul al IV-lea inclusiv cu conducătorul instituției sau cu înlocuitorul de drept al acestuia;
- b) are relații patrimoniale sau de afaceri cu oricare dintre persoanele prevăzute la lit. a);
- c) este membru sau secretar în comisia de disciplină constituită în cadrul instituției.

(2) În cazul în care situațiile de incompatibilitate prevăzute intervin ulterior dobândirii calității de consilier de etică, statutul de consilier de etică încetează în condițiile prezentului cod.

ART. 28

Atribuțiile consilierului de etică

(1) În exercitarea rolului activ de prevenire a încălcării principiilor și normelor de conduită, consilierul de etică din sistemul administrației penitenciare îndeplinește următoarele atribuții:

- a) monitorizează modul de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită de către personalul instituției și întocmește rapoarte și analize cu privire la acestea;

b) desfășoară activitatea de consiliere etică, de consultanță și asistență a personalului din instituție, pe baza solicitării scrise a acestuia sau din proprie inițiativă, atunci când personalul nu i se adresează cu o solicitare, însă din conduita adoptată rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia;

c) elaborează analize privind cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea personalului, care ar putea determina o încălcare a principiilor și normelor de conduită, pe care le înaintează conducătorului instituției și propune măsuri pentru înlăturarea cauzelor, diminuarea riscurilor și a vulnerabilităților. Studiile și analizele, aprobate de conducătorul instituției, se diseminează personalului acesteia și se transmit, ulterior, Administrației Naționale a Penitenciarelor, în cazul în care acestea au fost elaborate la nivelul unităților subordonate;

d) organizează, trimestrial, sesiuni de informare a personalului cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru instituție;

e) semnalează practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea personalului;

f) analizează sesizările și reclamațiile formulate de personalul sistemului administrației penitenciare și de ceilalți beneficiari ai activității instituției, cu privire la comportamentul personalului și formulează recomandări cu caracter general, fără a interveni în activitatea comisiilor de disciplină;

g) poate adresa în mod direct întrebări sau poate aplica chestionare personalului cu privire la gradul de cunoaștere și însușire a valorilor etice de către angajații sistemului administrației penitenciare;

h) întocmește rapoarte trimestriale privind respectarea normelor etice de către personalul din instituția în care își desfășoară activitatea; rapoartele aprobate de conducătorul instituției se diseminează personalului acesteia și se transmit, trimestrial, la Administrația Națională a Penitenciarelor, la termenele și în forma standard stabilite prin instrucțiuni specifice, în cazul în care acestea au fost elaborate la nivelul unităților subordonate;

i) întocmește rapoarte anuale cu privire la aplicarea și respectarea normelor de conduită în cadrul instituției și, în cazul în care au fost elaborate la nivelul unităților subordonate, le transmite pentru centralizare Administrației Naționale a Penitenciarelor la termenele și în forma standard stabilită prin Instrucțiuni.

(2) Administrația Națională a Penitenciarelor, în baza rapoartelor transmise de consilierii de etică, elaborează rapoarte anuale privind monitorizarea implementării principiilor și standardelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare, conform modelului prevăzut în Instrucțiuni.

(3) Rapoartele privind respectarea normelor de conduită se publică pe site-ul propriu.

ART. 29

Încetarea calității de consilier de etică

Calitatea de consilier de etică încetează în următoarele situații:

a) prin renunțarea expresă a consilierului de etică la această calitate, pe baza unei cereri scrise, adresate conducătorului Administrației Naționale a Penitenciarelor sau al unității în cadrul căreia își desfășoară activitatea;

b) prin expirarea perioadei pentru care a fost desemnat consilier de etică în condițiile prevăzute de prezentul cod;

c) în cazul intervenirii unei situații de incompatibilitate prevăzute la [art. 27](#);

d) prin revocare de către conducătorul instituției, pentru activitate necorespunzătoare a consilierului de etică sau în cazul în care acesta nu mai îndeplinește oricare dintre condițiile prevăzute la [art. 25](#) alin. (6);

e) în caz de încetare sau de modificare a raporturilor de serviciu ale polițistului de penitenciare care are calitatea de consilier de etică prin ocuparea unei funcții în cadrul altei instituții, precum și în cazul suspendării raporturilor de serviciu pe o perioadă mai mare de o lună.

ART. 30

Răspunderea pentru încălcarea dispozițiilor Codului de etică

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de etică atrage răspunderea disciplinară a personalului sistemului administrației penitenciare, în condițiile legii.

(2) Comisiile de disciplină au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de etică și de a propune, după caz, aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute de lege.

(3) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(4) Personalul din sistemul administrației penitenciare răspunde, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, creează prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

ART. 31

Aplicabilitatea Codului de etică pentru profesiile din sistemul penitenciar

Enumerarea principiilor și a valorilor de etică nu este limitativă, ci se completează de drept cu cele cuprinse în prevederile legale în vigoare specifice tuturor categoriilor de personal, indiferent de profesie: medic, asistent medical, asistent de farmacie, psiholog, consilier juridic, asistent social, educator, medic veterinar, inginer, preot, cadru didactic.

CAPITOLUL IX

Desfășurarea activităților de informare și de instruire în domeniul eticii

ART. 32

Activitățile de instruire și informare în domeniul eticii

(1) Activitățile de instruire și informare a personalului sistemului administrației penitenciare în domeniul eticii se realizează de către consilierul de etică desemnat.

(2) Activitățile de instruire în domeniul eticii se realizează în scopul promovării unei culturi profesionale adecvate rolului sistemului administrației penitenciare în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, prin integrarea într-o formulă coerentă a regulilor deja normate în legislație sau aplicate cutumiar, a căror respectare este de natură să garanteze încrederea impusă de profesia pe care o exercită personalul sistemului administrației penitenciare.

(3) Activitățile de instruire și informare a personalului sistemului administrației penitenciare pot consta în:

a) elaborarea și diseminarea de teme/ghiduri/materiale de lucru informative/pliante/afișe/alte documente pe suport fizic sau electronic;

b) organizarea de sesiuni de instruire individuale sau de grup;

c) organizarea de activități în cadrul unor programe desfășurate la nivel național, regional sau local, în parteneriat cu instituții, organizații neguvernamentale, asociații, fundații cu atribuții în domeniul eticii;

d) organizarea altor activități pentru sau împreună cu personalul sistemului administrației penitenciare în scopul dezvoltării conduitei etice.

ART. 33

Elaborarea planului tematic anual de către consilierul de etică

(1) Activitățile de instruire și informare se realizează în baza unui plan tematic elaborat anual de către consilierul de etică, avizat de structura de resurse umane și aprobat de conducerea instituției.

(2) Personalul din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor și din unitățile subordonate are obligația de a participa la activitățile de instruire și informare organizate de consilierul de etică, ori de câte ori este necesar.

(3) Instruirea persoanelor nou-încadrate și a persoanelor cu funcții de conducere sau coordonare se va asigura cu prioritate.

(4) Structura de resurse umane de la nivelul instituției va transmite consilierului de etică, semestrial, situația persoanelor nou-încadrate și a celor cu funcții de conducere sau coordonare ce trebuie instruite cu prioritate.

(5) Anual sau ori de câte ori situația impune, personalului sistemului administrației penitenciare i se aplică chestionare de evaluare pentru a se identifica gradul de cunoaștere a elementelor specifice conduitei etice.

(6) Consilierul de etică, împreună cu Direcția management resurse umane din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, asigură instruirea și informarea în domeniul eticii a cursanților școlarizați de instituțiile de învățământ pentru pregătirea polițiștilor de penitenciare.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale

ART. 34

Informarea cu privire la prevederile Codului de etică

(1) La numirea în funcție, personalului din sistemul administrației penitenciare i se aduc la cunoștință prevederile Codului de etică, iar angajatul este responsabil de respectarea acestuia.

(2) Personalul este informat cu privire la prevederile Codului de etică prin tipărirea și afișarea acestuia în locuri vizibile, prin includerea în tematica de pregătire și formare profesională, prin postarea în intranet și pe pagina web a instituției.

(3) Pentru orice neclarități, întrebări sau asistență cu privire la conținutul Codului de etică, precum și pentru a primi în condiții de deplină confidențialitate îndrumare și consiliere etică, personalul sistemului administrației penitenciare se adresează consilierului de etică.

ART. 35

Monitorizare

Consilierul de etică monitorizează aplicarea și respectarea Codului de etică, consemnează sesizările de încălcare a normelor acestuia într-un registru special, conform modelului prevăzut în Instrucțiuni, în vederea urmăririi soluționării, precum și pentru întocmirea de rapoarte anuale în acest sens, conform procedurilor interne elaborate.
